

Dr hab. Elżbieta Siarkiewicz,
prof. Uniwersytetu DSW Ideis
Wydział Studiów Stosowanych
Wrocław

Polanica-Zdrój, 08.06.2026

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgr Karoliny Spałek

Edukacja nieformalna rodziców w procesie poradnictwa logopedycznego

Recenzja została sporządzona na wniosek Dziekana Wydziału Nauk Stosowanych Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej dr hab. Katarzyny Szczepańskiej-Woszczyny, prof. AWSB (obecnie Protektor ds. Nauki i Kształcenia). Wniosek został wysłany w dniu 20.04.2026.

Ogólna charakterystyka recenzowanej rozprawy

Rozprawa, którą otrzymałam zatytułowana *Edukacja nieformalna rodziców w procesie poradnictwa logopedycznego* została napisana przez mgr Karolinę Spałek pod opieką naukową dr hab. Agnieszki Stopińskiej-Pająk, prof. Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej.

Praca doktorska zbudowana jest z sześciu rozdziałów obejmujących część zawierającą przyjęte założenia teoretyczne (trzy rozdziały), podstawy metodologiczne badań własnych (jeden rozdział) oraz część empiryczną zawierającą analizę oraz interpretację materiału uzyskanego w procesie badawczym (dwa rozdziały). Ponadto dysertacja zawiera szczegółowy wstęp, w którym znajduje się wprowadzenie w tematykę badań, pojawiają się też podstawowe wyjaśnienia terminologiczne znaczące dla problematyki badawczej (str. 5-11), zakończenie zawierające rekomendacje dla praktyki, mające znaczny potencjał aplikacyjny, który odczytuję w formułowanych wnioskach z badań oraz w konstruowanych autorskich refleksjach (str. 263-285), rozbudowaną bibliografię (str. 287-311), wykaz tabel, streszczenie oraz abstrakt w języku angielskim. Poszczególne części pracy są kompatybilne, logicznie wiąże je nadany tytuł, przyjęty cel badań oraz postawione pytania badawcze. Sposób prowadzenia narracji jest dojrzały, bardzo przemyślany, warstwa opisowa jest spójna z warstwą interpretacyjną i z prowadzoną, autorską refleksją. Całość niezwykle interesująca, napisana z zaangażowaniem, dobrym językiem. Warsztat pracy naukowej (techniki pracy z tekstem, umiejętność

wyszukiwania i wykorzystywania źródeł, cytowanie) należy uznać za opanowany. Dysertacja liczy 318 stron.

Ocena oryginalności wyboru tematu oraz problemu badawczego

Wybór tematu badań dokonany przez Doktorantkę przyjąłam z dużym uznaniem i podzielę się tu dwoma osobistymi wątkami: 1. Poradniczy: każda publikacja mająca w tytule choćby obietnicę badawczego zagłębiania się w kategorie centralne dla poradnictwa, szczególnie takie, które rzadko bywają podejmowane - jest cenna, a tu w tytule dysertacji odczytuję: *proces poradnictwa logopedycznego* i natychmiast uruchamiam duże zaciekanie; wątek 2. Zawodowo-sentymentalny: przez wiele lat pracowałam w poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz kierowałam ośrodkiem terapeutycznym dla dzieci głuchych i niedosłyszących prowadząc między innymi diagnozę i terapię pedagogiczną oraz rehabilitację mowy, i w czasach milenium przyjąłam zasadę, że terapię dzieci i tą prowadzoną indywidualnie i tą w małych grupach (także logorytmikę) będę realizowała z udziałem rodziców, włączając/angażując ich aktywnie w procesy terapeutyczne, niejako łamiąc/bojkotując ówczesne obowiązujące/przyjęte zasady: rodzice za drzwiami gabinetu terapeuty!!! Zrobiłam to będąc przekonana, że gdy rodzice (czasami też rodzeństwo) w czasie angażowania się w otwarte dla nich zajęcia poznają różne formy terapii „przez” zabawę i „w” zabawie, będą te drobne terapeutyczne praktyki/propozycje, w sposób naturalny powielać w codziennym życiu rodziny, jako stałe rytuały, jako stały element budowania relacji sprzyjający, ba, często będący warunkiem, skuteczności terapii – a tu w tytule dysertacji odczytuję znany mi z tej mojej praktyki proces: *edukacja nieformalna rodziców dzieci uczęszczających na terapię....*to drugie źródło mojego entuzjazmu.

Doktorantka, Karolina Spalek w zaproponowanym i zrealizowanym przez siebie projekcie badawczym otworzyła niewielką symboliczną przestrzeń, taki mikroświat przeżywany i mikroświat doświadczany (za Alfred Schutz, za Berger, Luckmann) przez rodziców dzieci, które z różnych powodów uczęszczają na terapię logopedyczną i korzystają z poradnictwa logopedycznego. W tym odsłoniętym mikroświecie Badaczka zidentyfikowała i opisała nieformalne procesy edukacyjne, które tworzą i w których uczestniczą rodzice, procesy będące dynamiczną, rezonującą praktyką usytuowaną pomiędzy twórczą rodzicielską adaptacją, a osobistym performatywnym sprawstwem. Wymiar biograficzny, doświadczeniowy i transformatywny uczenia się ujęty w pracy (str. 64 – 73) dał Badaczce możliwość dostrzeżenia, w tych procesach poradniczych, rodziców jako podmioty stające się, poznające, samoaktualizujące się, podmioty o potencjale transformatywnym, zanurzone w doświadczeniu

całozyciowego uczenia się (przyjęte za: Ileris, Mezirow, Alheit, Malewski, Kurantowicz, Stopińska-Pająk, Jurgiel-Aleksander, Muszyński, Fabiś). Ten biograficzny wymiar pozwolił Badaczce także na odczytanie pulsujących punktów na trajektoriach życia rodziców, punktów które często mają egzystencjalny i akomodacyjny poradniczy potencjał (przyjęte za: Rogers, Cyrulnik, Rosa, Beck, Kargulowa, Wojtasik). Takie ujęcie tematu jest nie tylko oryginalne, ale niemal nieobecne w badaniach usytuowanych na styku pedagogiki, pedagogiki społecznej, pedagogiki specjalnej, andragogiki czy poradownictwa. Powiązanie wszystkich tropów, transdyscyplinarne ujęcie tematu dokonane przez mgr Karolinę Spalek oraz odsłonięcie, nazwanie i opisanie emergentnego potencjału usytuowanego w tej otwartej badawczo symbolicznej przestrzeni (edukacja nieformalna w poradnictwie dla rodziców), oceniam bardzo wysoko.

Ocena przyjętych podstaw teoretycznych w rozprawie

Część teoretyczna pracy, zbudowana jest z trzech rozdziałów i oscyluje wokół koncepcji związanych z edukacją nieformalną dorosłych (str. 12-74), z teoretycznymi i praktycznymi podstawami poradnictwa i poradownictwa (str. 75-118) oraz z wyszczególnionym poradnictwie logopedycznym rozumianym jako przestrzeń wsparcia i edukacji rodziców (str. 119-166). Jak już wspomniałam wcześniej, Doktorantka zaproponowała ujęcie transdyscyplinarne. Nie tylko wskazała na wspólne zakresy łączące kilka subdyscyplin naukowych, czy przestrzeń dla uruchomienia współpracy między nimi, ale przekraczając ich granice, wędrując przez to, co dla nich typowe i wyjątkowe zarazem (!), zarysowała wspólną przestrzeń dla siatki pojęć, dla prowadzonych badań, dla tworzonej refleksji i dla takich tematów badawczych, które są wrażliwe na dialog. Przestrzeń poradnictwa logopedycznego ujęta procesualnie i dynamicznie wymagała od Doktorantki rozumienia zmian, które pojawiają się we współczesnym życiu społecznym oraz tego, jak te zmiany opisują filozofowie, socjologowie, antropolodzy, ale także jak w przestrzeni tych dynamicznych procesów dorośli radzą sobie, radzą się i radzą komuś – czyli jak tworzą się i jak utrwalają poradnicze praktyki, poradnicze kompetencje i poradnicze rezultaty. Te trzy rozdziały teoretyczne opracowane przez mgr Karolinę Spalek koncentrujące się kolejno na 1. edukacji nieformalnej dorosłych; 2. na poradnictwie w rzeczywistości ponowoczesnej i na 3. poradnictwie logopedycznym, nie są podzieleniem, nie są zarysowanymi osobnymi perspektywami, a dowodem na to, że można łączyć i idee, i praktyki wokół wspólnego dla wszystkich celu i problemu – tu: edukacja nieformalna rodziców w procesach poradniczych (a to dość trudna sztuka...). Odsłonięcie i dokonanie swoistej diagnozy mikroświatów rodziców wspierających swoje dzieci w terapii

logopedycznej, było możliwe w procesie wędrowania Badaczki poprzez różne koncepcje budowania własnych biografii, poprzez idee konstruowania własnej tożsamości, idee płynnej nowoczesności, płynnego pokolenia czy ponowoczesności i właśnie tego podjęła się Karolina Spalek. Przyznam, że miałam tu wiele wątpliwości czy te wielkie teoretyczne narracje przywołane przez Doktorantkę mają zastosowanie do odsłaniania i poznawania mikroświatów, rodzicielskich doświadczeń, ale swoimi uzasadnieniami Badaczka przekonała mnie. I tak w teoretycznej części pracy pojawia się analiza publikacji Bauman, Giddensa, Loncini, Hatałskiej, Szachaja, Becka, Czyżewskiego, Melosika, Szkudlarka. W tym współcześnie doświadczanym rodzicielstwie, w tym Podmiocie, Podmiocie zagubionym, niepewnym siebie i przeżywającym doświadczenie pęknięcia (jak nazywał to Kartezjusz) czy w Podmiocie będącym w procesie pęknięcia – czyli w Podmiocie pękającym (za ES, 2025) - Doktorantka dostrzega, z jednej strony uczącego się uczestnika życia społecznego odwołując się i do edukacji dorosłych i do koncepcji andragogicznych (Alheit, Kargul, Solarczyk-Szwec, Bańka, Dominice, Solarczyk-Ambrozik, Skibińska-Pająk) ale także z drugiej strony, diagnozuje *homo consultans*, odsłaniając Podmiot radzący się „w” relacji z innym i „poprzez” relację z innym. Identyfikuje Podmiot zanurzony w kulturze popularnej, w hipermedialnej rzeczywistości, w której to Podmiot doświadcza sytuacji trudnych czy kryzysów i w której to rzeczywistości aktywnie szuka rad, porad, wsparcia. Badaczka czyni to sięgając do badań Kargulowej, Lenart, Skałbani, Siarkiewicz, Zielińskiej-Pękał, Kławsiuć-Zduńczyk, Minty, Nawrot-Borkowskiej, Ostrafińskiego, Haidt). I tak w tej teoretycznej części recenzowanej dysertacji odczytuję sposób w jaki Autorka identyfikuje i wyławia ze współczesnej dynamicznej rzeczywistości dynamiczny Podmiot – Podmiot pękający, by dalej, ukazać go jako *homo viator* tak jak dokonuje tego francuski filozof, egzystencjalista Gabriel Marcel – czyli jako człowieka wędrującego, poszukującego sensu swojego życia, stającego się i nieustannie uczącego się. Doktorantka identyfikuje także *homo consultans*, którego opisała Alicja Kargulowa – *homo consultans* doświadczanego trudnościami, często będącego Podmiotem po przejściach (też za Astrid Męczkowską-Christiansen), czy też będącego Podmiotem budującym osobiste techniki siebie (Michel Foucault). Zatem otrzymujemy w dysertacji także obraz podmiotu autonomicznego, krytycznego, sprawczego. Tak właśnie Doktorantka patrzy na dorosłych, na rodziców zanurzonych w poradnictwie logopedycznym i właśnie w to szczególne edukacyjne i poradnicze doświadczenie, będące osobistym mikroświatem, postanowiła zajrzeć.

Teoretyczna część pracy przekonuje mnie, że mgr Karolina Spalek ma wysokie kompetencje merytoryczne, sięga do literatury bardzo aktualnej, z pogranicza różnych subdyscyplin, ale nie

zapomina o tym, co stanowi fundament dla współczesnych badań. Nie są jej obce badania długiego trwania, tradycja pedagogiki, pedagogiki społecznej, andragogiki i poradownictwa. Badaczka nie tylko przywołuje, cytuje czytane prace, ale je analizuje, porównuje, identyfikuje możliwe powiązania, uwpólnienia. Kategorie autorskiej krytycznej refleksji czy polemiczne ujęcia są widoczne, jeszcze dość nieśmiało, ale na tym etapie rozwoju pracy naukowej jest to zrozumiałe.

Ocena przyjętej metodologicznej podstawy badań oraz przebiegu badań i ich rezultatów

Lektura rozdziału czwartego, w którym mgr Karolina Spalek obszernie opisuje swój zamysł badawczy przekonała mnie o dobrym metodologicznym przygotowaniu badaczki (str. 167-191). W swoim opisie ujęła kolejno: paradygmat badawczy; przedmiot badań; cele badań; pytania badawcze; metodę i technikę badawczą; charakterystykę uczestników i uczestniczek badania; procedurę badawczą, analizę materiału badawczego oraz finalnie: etykę prowadzonych badań – co uznać należy za konstrukt klasyczny, kompletny, zgodny z zasadami przyjętymi w dyscyplinie pedagogika. Przyjmując za cel badań *„wnikliwe przyjrzenie się procesowi zdobywania wiedzy i umiejętności przez rodziców w obliczu problemu jaki dotyka ich dziecko w kontekście sytuacji poradnictwa logopedycznego”* (str. 167) sięga po możliwości jakie dają badania interpretatywne, osadzone w nurcie badań jakościowych, narracyjnych, biograficznych. Badawcza chęć przenikania przez rodzicielski mikroświat rodziców skłania Doktorantkę do rozpoznania/zgłębiania dróg badaczy narracyjnych, badaczy sięgających po biografie otwierające w procesach badawczych dostęp do doświadczeń indywidualnych i społecznych, do osobistych przeżyć odsłaniających podmiot w relacjach z sobą samym, z innymi, ze światem (Fritz Schutze, Ingeborg Helling, Kaja Kazimierska, Mirosława Nowak-Dziemianowicz, Elżbieta Dubas). Otrzymujemy pogłębiony opis i kontekstu prowadzonych badań i uzasadnienia dla dokonywanych wyborów metodologicznych. Struktura pytań badawczych (str. 174), ich układ, jest adekwatny do celu badań, stanowi przykład na analityczne, logiczne i konsekwentne ujęcie całego procesu badawczego, czego odzwierciedleniem jest także część empiryczna pracy (jej struktura).

Mgr Karolina Spalek wskazując na metodologiczne wybory, niekiedy deklaruje, że sięga po „podejście jakościowe”, po „metodę jakościową”, czy po „metodę biograficzną” (str. 175), co też odzwierciedla nadal obecny w literaturze metodologicznej „pojęciowy zgiełk” (za M. Malewskim). Do realizacji projektu badawczego Doktorantka wykorzystwała propozycję Kai Kazimierskiej i sięgnęła po wywiad narracyjny ujęty w pięciu fazach, które nie tylko scharakteryzowała, ale i odniosła do własnego postępowania badawczego, odsłaniając swój

warsztat. Kilka cytatów ze str. 176-179 ukazujących narracyjną wrażliwość Doktorantki: *na wstępnym etapie oswoiłam osobę opowiadającą z obecnością dwóch urzędów nagrywających, omówiłam całą procedurę; celem było słuchanie; moim zadaniem było wysłuchanie tej historii bez ingerowania w tę opowieść; pogłębiłam wywiad, korzystając z przygotowanych wcześniej pytań orientacyjnych, wchodziłam w rolę badaczki moderatorki; podziękowałam za zgodę na wywiad; wyraziłam wdzięczność*. Badaczka przeprowadziła 19 wywiadów (17 matek i 2 ojców) dokładnie opisała proces docierania do narratorów, pytanie uruchamiające narrację (str. 193, *Opowiedz mi proszę, o tym co spowodowało, że zaczęłaś/zaczęłeś szukać odpowiedzi na problemy z mową twojego dziecka?*”) oraz sporządziła charakterystykę demograficzno-społeczną wszystkich narratorów (str. 182-188). Tu dziwi zapis: *„tabela uwzględnia takie zmienne jak wiek, poziom wykształcenia, wykonywany zawód, miejsce zamieszkania, sytuację rodzinną oraz liczbę dzieci w rodzinie...”* (str. 181). Dlaczego pojawiają się te zmienne? Jakie jest uzasadnienie dla ich wyodrębnienia? W jaki sposób zbierała te dane? Czy odnosi się do nich w części empirycznej? Nie odnalazłam, na przykład w założeniach metodologicznych przyjętych przez Doktorantkę, w celu badań, w pytaniach badawczych, uzasadnienia dla takiego metodologicznego ruchu.

Sposób analizy i interpretacji zebranych narracji Doktorantka prowadzi w dwóch głównych wątkach, jako: trajektoria zmian identyfikowanych w procesie edukacji nieformalnej rodziców, edukacji zachodzącej w przestrzeni poradnictwa logopedycznego, oraz jako odsłonięta przestrzeń doświadczenia edukacyjnego rodziców korzystających z poradnictwa logopedycznego. Mgr Karolina Spalek ukazuje dynamikę zebranych w narracjach doświadczeń, akcentuje pulsujące punkty zwrotne, transformatywne czy krytyczne osadzone na biografii, na trajektorii uczenia się. To procesualne ujęcie nieformalnej edukacji rodziców zachodzącej w poradniczych procesach odsłania morfologię tych procesów, ma aspekt diagnostyczny, pozwalający nie tylko zrozumieć to szczególne edukacyjne rodzicielskie doświadczenie, ale ująć je jako ważny potencjał do dalszego, świadomego budowania poradniczych procesów i praktyk – co w sytuacji gdy Doktorantka prowadzi terapię logopedyczną jest tu niezwykle istotne, dlatego z dużą biegłością identyfikuje poradnictwo eksperckie, systemowe, incydentalne, zapośredniczone, poradnikowe, relacyjne, ale także poradniczy chaos, zagubienie, poradnicze uwodzenie, poradniczą fasadowość oraz identyfikowany przez Raymonda Boudon efekt odwrócenia – czyli niezamierzone skutki działań społecznych – chcemy dobrze, a czynimy źle (ten wątek polecam do zgłębienia, do refleksji). W empirycznej części dysertacji otrzymujemy obraz edukacyjnego doświadczenia

rodziców (fragmenty narracji) zintegrowany z przywoływanymi przez Doktorantkę pracami badawczymi pedagogów, andragogów, poradców, logopedów. Tu Badaczka ukazuje poradnictwo logopedyczne dla rodziców dzieci uczęszczających na terapię nie jako akt dobrej woli logopedów, dobrowolny, uznaniowy naddatek ich pracy, czy dodatek „do..”, ale jako ważną immanentną część pracy logopedy, do której powinien być w procesie kształcenia formalnego przygotowany, powinien dysponować wiedzą, krytycznym myśleniem i umiejętnościami budowania wsparcia, prowadzenia poradniczych spotkań i jak pisze, ujmując w Zakończeniu rekomendacje dla praktyki, ważne jest *„rozpoczęcie dyskusji na temat prowadzenia poradnictwa logopedycznego jako integralnej części kompetencji zawodowych logopedów, służących wsparciu edukacji nieformalnej rodziców”* a dalej: *„paradoksalnie, osoby zajmujące się wspieraniem kompetencji komunikacyjnych, mogą przejawiać trudności w sposobie przekazywania wiedzy i znalezieniu balansu pomiędzy specjalistyczną wiedzą a przesadnym upraszczaniem, co stanowi trudność w zakresie świadczenia porad logopedycznych”* (str. 283). To cenne rekomendacje. Odczytuję w nich obawę badaczki o to, że brak profesjonalnej wiedzy logopedów o tym jak uruchamiać, budować i podtrzymywać procesy poradnicze, może sprzyjać sięganiu przez nich po potoczne rozumienie pomocy i wsparcia. Odczytuję w tym również obawę Autorki badań o to, że nieprofesjonalna pomoc i wsparcie może czynić czynić/czyni z nas niedorajdy, osoby niedoradzone, potrzebujące rad w każdej dziedzinie, kolekcjonujące rady i od rad uzależnione, bezrefleksyjnie zachwycone urokiem sprytnie prowadzonej perswazji, magicznych zaklęć, niekompetencji samozwańczych doradców/mówców/coachów (o czym pisał przywoływany przez Doktorantkę prof. Michał Rusinek w książce *Nedorajda, czyli co nam radzą poradniki*).

Uwagi polemiczne

Trochę żałuję (to bardzo subiektywne odczucie), że Doktorantka dokonując tak ważne wprowadzenie w proces badawczy, pomija prace Alfreda Schutza, jego teorie świata społecznego, jego uznanie wielości światów konstruowanych w codziennym życiu, w którym człowiek jest, uczy się, działa, czuje. Myślę, że to ważna perspektywa mająca znamiona fundamentu (socjologia fenomenologiczna) stojącego u podstaw badań Autorki, która jeden z takich światów badawczo dotyka i opisuje, czyli – świat edukacji nieformalnej rodziców osadzony w poradniczych procesach.

Myślę też, że Badaczka ma już kompetencje do tego by w części metodologicznej wyraźnie wyodrębnić krytyczny aspekt przyjętej drogi badawczej na przykład w podrozdziale 4.7 (s. 188-190). Rozumiem badawczy entuzjazm, to imponujące i cenne, ale warto wskazać nie tylko na

potencjał i możliwości badań biograficznych, ale także na pojawiające się ograniczenia, komplikacje, wątpliwości, dylematy. Czy nie pojawiały się one na różnych etapach zbierania i analizowania narracji? Czy Autorka badań ich nie doświadczyła? Myślę, że gdyby i taki, jednoznacznie wyodrębniony obraz pojawił się w pracy, byłby ważnym dokumentem wielkiego badawczego trudu mgr Karoliny Spalek, którego jedynie się domyślam.

Przyglądając się analizie i interpretacji materiału badawczego doświadczam też pewnego zdziwienia związanego z (nie)obecnością w recenzowanej pracy własnych doświadczeń i obserwacji zebranych przez Autorkę, a przecież zaangażowaną terapeutkę mowy. Ma do tego prawo – przyjmując interpretatywną, jakościową perspektywę badań i wskazując na swoje kompetencje i wieloletnie doświadczenia zawodowe (s. 8-9). Za słowami mgr Karoliny Spalek czuję to ważne doświadczenie praktyka, obecne w dojrzałych interpretacjach, w pogłębionej refleksji i w konstruowanych rekomendacjach dla idei systemowego kształcenia logopedów, dla praktyki. Czuję, ale nie odczytuję.

Ujęte uwagi w tej części recenzji mają charakter polemiczny, proponuję zatem dyskusję, tak ważną na każdym etapie prowadzenia pracy naukowej. Jednocześnie pragnę tu zaznaczyć, że do recenzji otrzymałam pracę wyjątkową.

Konkluzje

Mając na uwadze:

- ✓ oryginalność podjętej tematyki badań oraz jej pedagogiczne i edukacyjne znaczenie;
- ✓ sformułowane cele badań oraz pytania badawcze otwierające ważną przestrzeń dla pedagogii, szczególnie w jej partycypacyjnym wymiarze (edukacja nieformalna i poradnictwo logopedyczne);
- ✓ dokonaną integrację wiedzy oraz badań naukowych z zakresu pedagogiki, pedagogiki społecznej, pedagogiki specjalnej, edukacji dorosłych, andragogiki i poradownictwa oraz poszukiwanie wzajemnych powiązań między subdyscyplinami, a także uważne prowadzenie pogłębionych analiz i porównań;
- ✓ dobrze uzasadniony zamysł metodologiczny oraz samodzielnie i konsekwentnie realizowane postępowanie badawcze, dające znaczące efekty szczególnie na etapie opracowywania materiału empirycznego;
- ✓ dobrze opanowany warsztat pracy naukowej;
- ✓ wysoką, wyróżniającą się umiejętność operacjonalizowania i implementowania wiedzy;

- ✓ znaczący potencjał aplikacyjny dokonanych przez Badaczkę interpretacji, uzasadnień i wniosków z badań;
- ✓ logiczne i spójne prowadzenie narracji w całej pracy;

stwierdzam, że dysertacja mgr Karoliny Spałek pt.: *Edukacja nieformalna rodziców w procesie poradnictwa logopedycznego*, napisana pod kierunkiem dr hab. Agnieszki Stopińskiej-Pająk, prof. AWSB, w mojej opinii, stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz pozwala uznać wysoki poziom wiedzy teoretycznej i umiejętność dokonywania samodzielnych rozwiązań badawczych Autorki, spełnia tym samym wymagania artykułu 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 ze zm.) i może stanowić podstawę do nadania stopnia doktora w dyscyplinie pedagogika. Wnoszę zatem o dopuszczenie mgr Karoliny Spałek do obrony.

Bibliografia:

Berger, P, Luckmann, T. (2010). *Społeczne tworzenie rzeczywistości. Traktat z socjologii wiedzy*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Boudon, R. (2008). *Efekt odwrócenia. Niezamierzone skutki działań społecznych*. Oficyna Wydawnicza, Warszawa

Schutz, A. (2008). *O wielości światów. Szkice z socjologii fenomenologicznej*. Nomos, Kraków

Siarkiewicz, E. (2025). Idea pękającego podmiotu w poradnictwie. Między rozproszeniem a sprawczością. *Studia Poradoznawcze/Journal of Counsellology*, 14, 11-39, 151. Pobrano z <https://studiaporadoznawcze.pl/ojs/index.php/sp/article/view/279>

